

"TĖVYNĖ"

Išleidžiama Susivienijimo
Lietuvių Amerikoje kas
penktadienis.

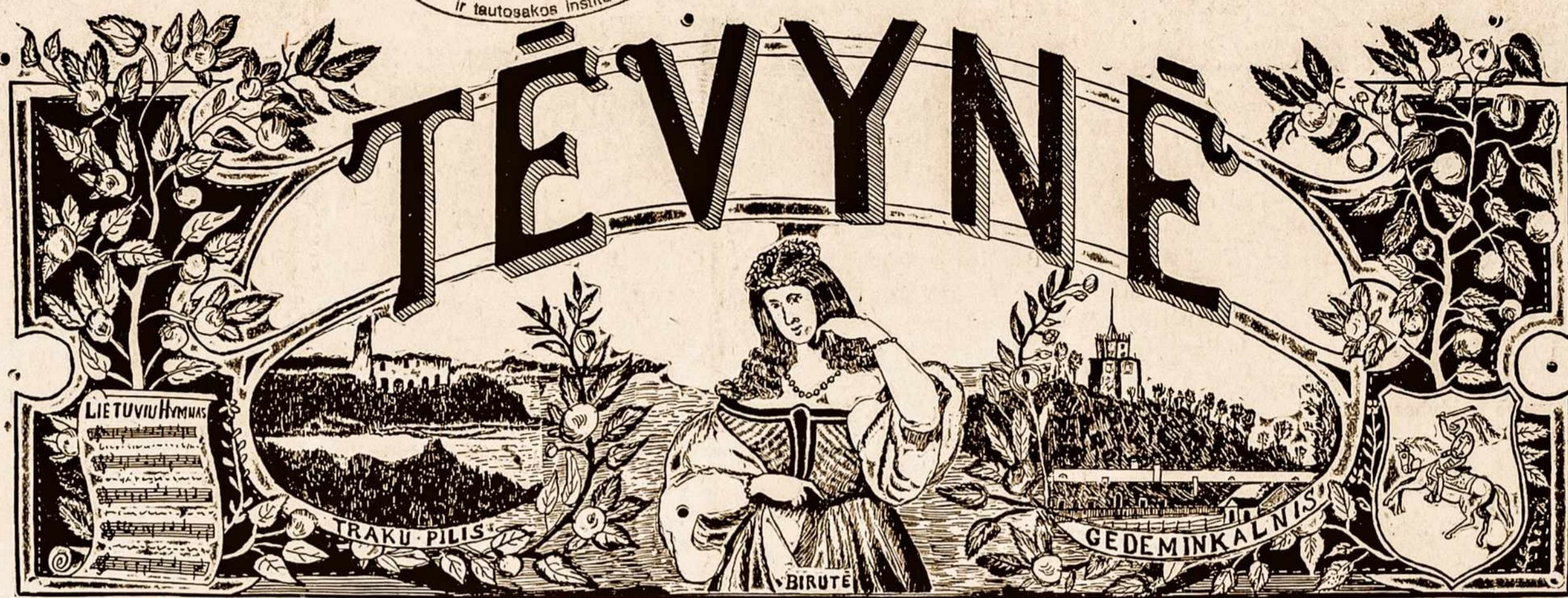
V. K. Račkaiškas
Redaktorius (Editor).

Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose \$1.00
Kitose viešpatystėse \$2.00

Kreipiantis su visokiais re-
ikalais adresuokite.

"TĖVYNĖ"

307 W. 30-th Str.
NEW YORK, N. Y.

"TĖVYNĖ"

Published every Friday by
Lithuanian Alliance of
America

At 307 W. 30 th Str.
New York, N. Y.

A. B. Strimaitis Sec'y
& Business Manager.

Yearly subscription rates:
In the United States \$1.00
To Foreign Countries \$2.00

All communications should
be addressed:

"TĖVYNĖ"

307 W. 30-th Str.
NEW YORK, N. Y.
Tel. Ohlsen 5152.

ORGANAS SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE.

Entered as Second Class matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1875.

Negyvenkime
veltui!

(kelios mintys).

Beveik kiekvienas mūsų, pasi-
žiūrėjęs į savo praeitį, pastebės,
jog daugelis gražių sumanymų,
gerų nutarimų ir pasiryžimų, nu-
ėjo vėjais, liko neįkūnyti, už-
miršti.

Apie tai, kad žmogus daug savo
užmanymų neįkūnyja, daug rašo-
ma ir daug kalbama. Daroma tai
dėlto, kad geršias savo mintis
įkūnyti, jei galima, nors ir vėliau,
kad iš jų pasimokytume, jei jau ne-
begalima įkūnyti.

Dėlei to, kad užmanymų neįku-
nyta, nereikia nusiminti, nes tik
ten nėra klaidų ir puolimų, kur
nieko neveikiama. Ypatinai
mės, išveivai-lietuviai, neprivalo-
me nusiminti. Musų gyvenimas
Amerikoje susiduria su tokiais
aplinkybėmis ir sąlygomis, kad
suanymai, kurie pernai buvo ge-
ri, šiais laikais yra neįgyvendinami.
Yra. Musų gyvenimo aplinky-
bes tankiai visiškai permaito tai
šalies politika, kuri nuo musų ne-
priklauso, tai darbo sąlygos, tai
naujos ateivių vilnys.

Tačiau geriausias savo užma-
nymus privalome kadir vėliau
atsiminti ir turime stengties juos
įkūnyti. Kitaip sakant, privalo-
me stengties kontroliuoti savo
mintis ir pasielgimus. Darydami
tai, visados galėsime išvengti dau-
gelis klaidų ir galėsime pakreipti
savo gyvenimą į tokias vėzes, ku-
rios mums, pagal musų aiškiau-
sį išmanymą, būtų tinkamiausios.
Tai galima pritaikinti prie dvasi-
ko ir medžiagiško gyvenimo.

Kiekvienas žmogus per visą sa-
vo gyvenimą turi vesti dvejopą
kovą: su išlaikinėmis gyvenimo
aplinkybėmis ir pats su savimi.
Pirmoji kova vadinasi kova už
buvį, o antroji — tobulinimas
pats savęs. Vargiai kas tiki, kad
galima laimėti pirmoje kovoje,
nelaimint (nors ir retai, kartais)
antroje.

Prie pirmosios kovos mės turi-
me priskaityt tokius dalykus, kai
apšvieta, darbas, apdranda orga-
nizavimasis. Tais įrankiais ko-
vodami, visados pricisime prie ge-
rų pasekmių.

Kad ta pirmoji kova būtų nuo-
sekli ir pasekminga, nereikia nė
valandai pamiršti antrąją, t. y.
savęs tobulinimą: tobulinimą sa-
vų jausmų, auklėjimą tvirtos va-
lios ir ištvirtės, žadinimą savy-
je noro ką-nors gero ir prakli-
naus nuveikti sau ir kitiems. Žo-
džiu sakant, taip reikia save da-
boti ir tvarkyti, kad ateityje,
kuomet nedaug beliks žemės ta-
kais keliauti, galėtume pasakyti
patys sau: „Ne veltui gyvenom.
Nuveikėm šį-tą“.

Tokioje valandoje kiekvienas
žmogus, kurs nusimano šį-tą nu-
veikęs ir ne veltui (t. y. savo ir
kitų naudai) pagyvenęs, turi jaus-
ties labai laimingas. Štai keli
pavyzdžiai.

Taip va, garsus senovės mate-
matikas Archimedes (mirė 212
m. prieš Kristų) tulą dieną išra-
do principą apie aukro ir kitų
daigtų specifiską sunkybę. Jo
džiaugsmas dėlei to išradimo bu-
vo taip didelis, kad išradėjas, iš-
šokęs iš mandyklės, kurioje buvo
tame momente, kada išgalvojo
svarbią ir naują matematikos tai-
syklę, nuogas pasileido bėgti gat-
ve, šaukdamas apie savo išra-
dimą.

Taip pat galėjo jausties lai-
mingas ir galėjo su puikybe pra-
tarti „Ne veltui gyvenau“ ir gar-
siais viduramžių dailininkas Mi-
cholas Angelas (Michael Angelo
Buonarotti), kuomet pažvelgė į
užbaigtą savo darbą, Sikstaus Ko-
plyčią, kuri per ilgus amžius bu-
vo ir bus gražiausiu pasaulės pa-
minklu.

Tad kiekvienas iš musų turi
karštai geisti sulaukti valandos,
kada galės dvasioje džiaugties iš
savo nuveikto darbo ir tarti: „Ne
veltui gyvenau. Šį-tą nuvei-
kiau“.

Dėlto tad nenusiminkime, jei
vienas-kitas sumanymas neįvyks-
ta, jei viena-kita daili mintis pra-
gaista. Kontroliuokime savo min-
tis ir savo pasielgimus, eikime
tiesiai aprinktuojū savo gyvenimui
keliu, jei tikime, kad tas ke-
lias yra teisingas.

Musų, SLA. sąnarių, užduotis
ir kelias viešame gyvenime — tai
auginimas susivienijimo, tai pla-
tinimas jo idėjų, nešimas musų
viengenišioms palaimos ir pašal-
pos. Šis kelias yra teisingas, ne-
sa visados yra teisinga daryti ge-
ra. Tad eikime tuo keliu neatsi-
likdami ir niekur negaishdami, kad
ateityje pasidžiaugtuome savo
darbų vaisiais ir galėtume pasa-
kyti:

„Vis-gi ne veltui gyvenome: šį-
tą nuveikėme“. Mintytojas.

MOTERIS REIKALAUJA
SANTAİKOS.

Turkijos moteris, skaitliuje 5,
000, susirinkusios Konstantinopo-
lio universitete, nutarė pasiūsti
per telegrafą pas visus krikščio-
niškų viešpatysčių valdovų pa-
čias atsisankimus, kad josios pa-
naudotų savo įtekme sustabdy-
mui karės.

Jų atsisankymas yra šitoks:

„Jūsų didenybe, jums, tur bu-
ti, žinoma, kad priešais Turkiją,
kuri yra kaltinama už fanatiz-
mą, nors ji niekad nerengė ti-
kėjimiskų karių, Balkanų pusia-
salio valstybės suorganizavo kry-
žeišiską išrangą. Bulgarijos ka-
ralius garsioje savo proklamaci-
joje šitą karę pavadino kryžiaus
su pjautuvu. Toje dvasioje ka-
riaudamos Balkanų valstybės isi-
veržė į musų šalį, apsisakė Ma-
rijos sunaus Jėzaus kareiviais,
kareiviais to, kurį ir mės gerbia-
me, kaip pranašą ir prieš kurį nu-

silenkia visas pasaulis, kaippo-
prieš teisybę, malonės ir gerybės
įsikunijimą.

„Ir ką tie Kristaus kareiviai
pridarė? Klauskite apie tai pas-
tuos senius, moteris ir kudikius,
kurie baisių kančių baimės ap-
imti spėjo pasislypti Azijoje;
klauskite pas tukstančius nelai-
mingųjų, kurie nebegalėjo pasi-
slėpti, — daugelio jų lavonai da-
ir dabar pūva pelkėse. Jie liudi-
ja apie baisius tardymus, kan-
čias ir apie tokį žvėrišką panie-
kinimą ir žaginimą moterų, kad
mės, moteris, atsikreipdamos į
jūs, moteris, nedrįstame parodyti
jums tikrąjį tų visų baisių pa-
veikslą.

„Vardan ricieriškos garbės,
vardan krikščioniškos mēlašir-
dystės, vandan motiniškų pajau-
tinių pasistengkite išgirsti pasi-
piktinimo ir nusiminimo klyks-
mus, kurie kyla iš tarpo tų panie-
kintų ir suterštų motinų, seserų
ir dukterų!“

„Malonėkite ką-nors padaryti,
kad pildytų Kristaus įstatymą
„apie žmogaus gyvasties ir mo-
ters dorybės gerbimą“ tos pašė-
lusios gaujos, kurios, prisidengu-
sios kryžiumi atlieka negirdėtas
žmogžudystes, žaginimus, pade-
ginimus, — atlieka tokius baisius
darbus, kokių nežinojome nė viena
šios gadynės karė“.

Ištikrųjų, ar yra kas baisesnio
už karę, kur žmogus žmogų pa-
skębia?!

Abejotina, ar tų „krikščioniš-
kų“ valstybių valdovų pačios pa-
norės išklausti Turkijos moterų
desperacijos klyksmą? Abe-
jotina ir dėlto, kad šiandien nėra
krikščioniškų valstybių!

Bukime taupūs.

Taupumas, ypatingai jei jis
yra vietoje ir su padoriu tikslu,
yra viena gražiųjų žmogaus ypa-
tybių. Kadangi visos žmogaus
ypatybės tobulinasi ačiu tiksliam
ir nuosekliam lavinimui, tad ir
taupumas galima išbulinti. Ta-
čias mės nesame taupūs. La-
bai tai apgailestina. Nesupranta-
me vertės netik daigtų, bet ir pi-
ningų. O jei mokėtume tinkamai
apvertinti daigtus ir piningus, tai
daugeliu atžvilgių butume lai-
mingesni ir labiau savystovūs.

Ypatinai netaupūs pasirodo-
me, kuomet mums prisieina turė-
ti reikalas su daigtais, kurie tie-
siog mums nepriklauso. Čia no-
riū pasakyti keletą žodžių apie
tai, kaip musų kuopų viršininkai
nemoka taupyti tų daigtų, kurie
priklauso jiems patiems, kaipo
SLA. sanariams.

Reikia žinoti, kad visa, kas yra
Susivienijime, priklauso Susivi-
enijimo sąnariams. Pradėjus nuo
smulkių daigtų ir užbaigus pinin-
gais, o pagaliau ir laiku tų dar-
bininkų, kurie dirba Susivieni-
-

mui, — visa tai yra Sus-mo są-
narių tiesioginė savastis. Norint,
kad toji savastis nebūtų, taip sa-
kant, pustyjama, vėjais laidoma,
mės patis privalome tą savastį
gerbti ir saugoti. Tačiau ne taip
yra. Imkime keletą pavyzdžių.

Paskutiniame Pild. Tarybos su-
važiavime labai daug kalbėta a-
pie Centro darbininkus ir bandy-
ta nusverti jų darbo laikas. Vien-
nas P. Tarybos narių nesidrovėjo
užmesti Centro darbininkams tai,
kad jie „vietoj darbo politikas
varinėja“. Žinoma, tokius išsi-
reiškimus reikia atleisti tiems,
kas neturi mažiausios nuovokos a-
pie SLA. Centro darbus šiame lai-
ke. Besvarstant darbo klausimą,
sumanyta ir, tur buti, putarta
„įsakyti“ redaktoriumi, kad jis dvi
dienes savaitėje dirbtų sekreto-
riaus ofise. Iš kitos gi pusės žiu-
ripinties kiek galint sumažinti
Centro darbą. Tai jie gali leng-
vai atlikti.

Meldžiama to dėlei sąnarių ir
kuopų viršininkų, kad dėl menk-
niekių neverstų Centrą susiraši-
nėti ir davinėti atsakymus į nie-
ko nereiškančius užklausimus.
1912 metuose Centro Sekretoriaus
ofise reikėjo parašyti arti 4.500
laiškų. Tikrai galima pasakyti,
kad trešdalis tų laiškų, — tai at-
sakymai į įvairius nedidelės ver-
tės klausimus, arba aiškinimas
tily dalykų, kurie užtektinai bu-
vo išaiškinti organe ir konstitu-
cijoje, arba vėl įvairius susiraši-
nėjimai dėl netvarkiai prisiunčia-
mų mokesčių.

Kad neversti SLA. Centro dar-
bininkus dirbti ilgesnes valandas,
negu paprastai visi dirba, kad ne-
gaishinti jų sveikatos, kuri ir be to
gaista, dirbant ofise, kiekvienas
SLA. sąnarys, o ypatingai kuopų
valdybos privalo gerai apsažinti
savo organizacijos įstaty-
mais, t. y. konstitucija, ir su vi-
sais „Tėvynėje“ gersinamais Su-
sivienijimo reikalais. Tuokart
susitaupyms musų Centro darbinin-
kų laikas, susitaupyms taip gi ir
pinigai, išleidžiami už popierą,
konvertus, krasos ženklelius etc.
Bukime taupūs ir taupykime sa-
vajį turta.

Antnas dalykas, — tai taupy-
mas įvairių iš Centro imamų blan-
kų. Blankos, ypatingai mokes-
čių lakštai ir aplikacijų blankos,
yra gana brangios, kaip galime ma-
tyti iš žemiau talpinamų skait-
linių. Pasitaikė matyti, kad tu-
li kuopų viršininkai net privalo
išskus laiskus rašinėja ant SLA.
mokesčių lakštų. Su aplikacio-
mis ir ne geriau. Turime užsižy-
mėję jau kelias kuopas, kurios iš-
reikalavo iš Centro (keliais atvė-
jais) bent po keliasdešimtis aplika-
cijų blankų, o naujų sanarių iš
tų kuopų kaipir negauta. Juk
tas tikras niekuo neišteisinamas
SLA. turto aikvojimas.

Tokio netaupumo turime buti-
nai vengti. Jei patis nebusime
taupesni, tai negalėsime ir iš ki-
-

tų reikalauti taupumo. Taigi mel-
džiame kuopų valdybų ir šiaip
SLA. sąnarių įsitėmyti šiuos mu-
sų patarimus:

1. — Rašyti į Centrą tiktai bu-
tiną ir svarbų reikalą turint.
Klausiant ko-nors, kas nesilyta
Susivienijimo, reikia įdėti krasos
ženklelį atsakymui.

2. — SLA. blankų, k. t. mo-
kesčių lakštų, aplikacijų, konver-
tų ir tp. nevartoti privatiškiems
reikalams, o vien tik tam, kam
tos blankos yra paskirtos.

3. — Mokesčių kningas ir siun-
čiamus Centran lakštus taip vesti,
kad nebūtų reikalo dėl įvai-
rių klaidų susirašinėti ir siunti-
nėti tuos lakštus kuopoms perti-
krinėti.

4. — Visados atminti, kad lai-
kas — tai pinigas, todėl reikia
taip atlikti reikalus, kad ku-
mažiausia gaisinti laiko sau ir ki-
tiems.

Iš žemiau sekančių skaitlinių
galite numanyti, kaip brangiai
apsieina darymas įvairių blan-
kų, tad, Gerbiamieji, patis rupin-
kitės tuom, kad tos blankos būtų
suvartojamos tiktai reikalui, ku-
riam jos yra skiriamos.

„Tėvynės“ spaustuvėje atlikta
1912 m. šitie SLA. Centro spaudos
darbai:

500 laiškai Centr. Sekre- toriui	\$17.50
1.100 Apreiškimų lakštų	9.50
800 įvairių balsavimo blankų	7.00
1 finansų kninga	5.00
1.000 konvertų kuopų daktarams	4.50
2.000 did. konvertų mo- kestims siūsti ir Daktarui	7.55
14. 500 Mokesčių laiškų: popiera, linavimas, spauda iš abiejų pusių	54.00
800 atvirlaiškių-pakvita- vimų Išdinkimui, pranešimai apie priėmimą naujų narių ir t. p.	11.00
1.500 konvertai Centr. Se- kretoriui (maži)	6.00
5.000 kningutės „Keli žodžiai“	35.00
700 laiškų Prezidentui	4.25
4.600 aplikacijų ir dak- taro paliudijimų	29.00
2.000 lakštų orderiams rašyti ir apdarymas aš- tuonių kningų	10.00
2.500 įvairių spausdinių su instrukcijoms kuopų or- ganizatoriams ir viršinin- kams	9.50
14.400 įvairių agitatyviš- kų spaudinių SLA. ir kuopų vardu	35.00
1912 metuose padaryta Susivienijimui ir sunaudo- ta spaudos darbų už	\$244.80

GERB. J. A. CHMIELIAUSKO
PASIDARBAVIMAS.

Chicago apskričio SLA. kuopos,
po įtekme darbštaus gerb. M. A.
Šarkos, surengė visą eilę viešų

susirinkimų dvejopam tikslui:
SLA. naudingumo skelbimui ir
gerb. J. A. Chmieliauskiui, „Birute“
atstovui duoti progą persta-
tyti Prusų Lietuvių Tautiškaįjį pa-
dėjimą.

Vietinių SLA. kuopų valdybos
parupino sveitaines, o Chicago
apskričio SLA. valdyba pakvietė
prie gerb. J. A. Chmieliausko dar
kitus kalbėtojus ir atsparašdino
prakalbų apskelbimus.

Pirmutinis susirinkimas buvo
sukviestas kovo 2 dieną „Aušros
Vartų“ parapijinėje sveitainėje
Kun. Kaz. Ambrozaitis nevien iš
sakyklos apskelbė apie gerb. J. A.
Chmieliausko atvykimą, bet ir
sveitainę davė veltui ir pats pir-
mąčiausia kalbėjo ir žmones ra-
gino visomis įiegomis remti Ma-
žosios Lietuvos atgavinimo rei-
kalą. Žmonės, išklausę gerb.
Chmieliausko kalbą, išreikė už-
uojautą Prusų Lietuviams, su-
mesdami \$2.60 „Santaros“ nau-
dai ir prieš išsiskirstant keli už-
sirašė „Birute“.

Tą pačią kovo
2 dieną gerb. Chm. kalbėjo SLA.
251 kuopos susirinkime, Ellis sve-
tainėje. Nors neskaityti, bet
labai užjaučiantis klausytojai pa-
aukavo tam pačiam tikslui \$6.65.
Tą vakarą adv. Bradūlis kalbė-
jo apie SLA. naudingumą.

So. Chicago, SLA. 74 kuopa pa-
rupino progą gerb. J. A. Chmie-
liauskiui kalbėti savo atvykimo
tikslu. Nors susirinkimas buvo
visai neskaitytas, tačiau So
Chicagočiai neatsilik užpakaly-
je; viešiams Prusų Lietuvių rei-
kalams, arba „Santarai“, suau-
kavo \$3.00 ir beveik visi susirin-
kusieji užsirašė „Birute“. Gerb.
J. A. Chmieliauskiui pagelbėjo p.
p. S. Tanenevičė ir Pranas Gudas
iš „Kataliko“ redakcijos.

Kovo 5 d. SLA. 122 kuopa su-
kvietė skaitlingą susirinkimą.
Žmonės, išklausę gerb. Chmieliau-
sko kalbą, sumetė Mažosios Lie-
tuvos reikalams „Santarai“ —
aukų lygiai \$6.00 Šitame susir-
rinkime p. Chm. pagelbėjo p. p.
Kl. Jurgelionis ir adv. Bradūlis.

Kovo 6 d. SLA. 129 kuopa su-
kvietė neskaitytą susirinkimą
bet žmonės vis gi atjautė gerb.
Chm. perstatomojo tautiško rei-
kalu svarbą, sumesdami Prusų
Lietuvių reikalams — „Santarai“
aukų lygiai \$6.00 ir tūli užsira-
šydami „Birute“. Šitame susirin-
kime p. Chm. pagelbėjo p. p. Iz.
Vitkus, Kl. Jurgelionis, adv. Bra-
dūlis ir kiti.

Kovo 7 d. SLA. 139 kuopa
(Kensington) sukvietė susirinkimą.
Tėnai keli pavieni žmonės
davė aukų „Santaros“ reikalams.
Jų pavardes paminėsime podraug
su kitais aukautojais.

Kovo 8 d. SLA. 194 kuopa (Ci-
cero, Ill.) sukvietė vietinių žmo-
nių susirinkimą. Gerb. J. A.
Chmieliauskiui nuodugnai išaiš-
kinus Mažosios Lietuvos padėji-
mą ir p. B. K. Balūčiui vis lab
patvirtinus, žmonės suaukavo
\$1.85 aukų „Santaros“ naudai.

Kovo 9 d. „Aušros Vartų“ parapijoje užsilaikanti tautiškos draugijos parengė vietinio knygyno naudai pasilinksminimo vakarą su perstatymu Vargšo „Jonas Širdis“. Mergelė K. Kaupaitė savotiškuoju būdu akvavai deklamavo Vaičiūčio eiles „yra šalis“. Gerb. P. Cibulskis — Maiironio eiles apie Kazirinkus. Vien kart buvo paskirta programoje vieta ir gerb. Chmieliauskui kalbėti apie Prūsų Lietuvių sunkią atgijimo kovą. Auškų nerinko.

Galiausiai kovo 12 d. SLA. 36 kuopa sukvietė „Aušros“ sveitinėjimui susirinkimui. Ten kalbėjo pp. Kl. Jurgelionis ir J. A. Chm. apie Prūsų Lietuvių tautiškus vergus ir viltį, o adv. Bradčulis kalbėjo apie SLA. naudingumą. Šitoje sueigoje žmonės suaukavo Prūsų Lietuvių Tautiškiems Reikalams \$2.10.

Šalia tų auškų, kurios buvo viršminėtų kuopų susirinkimose, — viso labo \$28.90.; pinigų priiminėjo ir nuo pavienių asmenų. Viso labo \$31.10 ir galiausiai, kovo 13 d. 1913, visus kartu Dr. A. K. Rutkauskas išsiuntė Viduno vardu — „Santarai“. Viso labo \$60.00.

Pavienių aukautojų vardai ir pravardės:

F. A. Golubicki \$2.00, M. Meldazis 75 c., Dr. A. J. Zimontas (Zimontas) 85 c., Petras Babelis 50 c., Jonas Mažeika 50 c., Jonas Gurauskas ir Petras Norbutas po 25 c., Antanas Kazis Rutkauskas \$26.00 Viso labo \$31.10.

Kovo 16 d. 1913 m. pp. B. K. Balutis ir J. A. Chmieliauskas nuvažiavo Kenoson, Wis., ir tenai datyrė malonų prėmimą iš Kenosiečių. Kun. A. J. Gadeikis ne vien žodžiu ir darbu bet ir \$10.00 pinigais sušelpė „Birutę“ Kenosiečiai atidžiai klausėsi ir matomai giliai prijautė Prūsų Lietuvių tautiniam darbui. Regisi, jie netolimoje ateityje surinks apstų „Birutės“ rėmėjų skaitlių. Kalbėdamas už gerb. J. A. Chmieliauską, tariau širdingą ačiū visiems Mažosios Lietuvos tautinio reikalo rėmėjams. Dar kartą — Ačiū!

Antanas Kazis Rutkauskas.

REIKALUOSE

SLA. KUOPŲ VIRŠININKŲ ATIDŽIAI.

Šiomis dienomis išsiantinėjome SLA. kuopos tam tikras blankas, kurias turės išpildyti ligoniai — SLA. nariai, prisirašę prie skyriaus pašalpos ligoje.

Kuri blanka ką reiškia ir kada ji reikia išpildyti, — kiekvienas matys ir supras.

Čia štai, prie progos, duosime kelis nurodymus, kurių SLA. kuopų viršininkai **butinai** privalo laikytis.

1. — Ligonių pranešimai apie ligą ir daktaro paliudijimai apie ligą ir ligonio stovį turi būti rašomi ant tų oficiališkų Susivienijimo blankų, kurias dabar išsiantinėjome. Kitokie pranešimai ir daktarų paliudijimai, rašyti ne ant SLA. blankų, nebus laikomi tiesotais.

2. — SLA. kuopų valdybos ir sąnarių privalo gerai apsipažinti su SLA. Konstitucija. Ypatinai gerai pastudijuokite skyrių Pašalpos Ligoje: apie ligonių laikymą, apie pranešimą Centrui ir t. t.

3. — Aplikacijos, oficiališkai pranešimai, paliudijimai ir t. t. turi būti rašomi rašomi, o ne pašėliu, kaip daugelis daro.

4. — Išpildant aplikacijas, bu-

tinai reikia atsakyti į visus klausimus. Tą reikia gerai įsitęmyti ir to paties reikalauti ir iš Kuopos Daktaro.

5. — Priimant mokestis nuo naujų narių, reikia prisilaikyti Konstitucijos § 122.

6. — Kiekviena kuopa, išrinkusi naują kuopos valdybą, butinai privalo pranešti Centrui visų naujos valdybos narių pilnus vardus ir aiškius adresus.

7. — Nariai, kurie reikalauja „Tėvynės“ bet delei kokių nors priežasčių jos negauna, turi pranešti apie tai savo kuopos sekretoriui, o sekretorius prisiųs mums vardus ir aiškius adresus tų narių, kurie nori gauti „Tėvynę“.

8. — Kiekvienas SLA. narys vieną sykį per metus moka 10 c. į Našlių ir Našliučių Fondą (žūr. Konstituciją, paragr. 136). Konstituciją patįs priėmė, sutikom įsteigti tą Fondą, tad privalome savo nutarimą pildyti. Kas da neužmokėjęs tų 10 centų Našlių Fondui, — privalo su sekančiomis mokestimis užmokėti.

Meldžiame Gerb. Kuopų viršininkų ir SLA. sąnarių atkreipti savo atidžią į viršiaus išdėstytus mūsų nurodymus ir jų prisilaikyti.

A. B. Strimaitis.
SLA. Sekretorius.

Susivienijimo, kaip kultūrinės draugijos, tikslu yra padaryti savo sąnarius geresniais lietuviais — tėvynės mylėtojais, geresniais ukėšais, geresniais žmonėmis, geresniais draugais, geresniais vyrais, geresniais tėvais. Jo veikimas yra naudingas visais atžvilgiais.

Jei kiti žmonės gali prirašyti prie Susivienijimo naujus sąnarius, delko tu negali? Pamastyk!

Žmonės, kurie atliko gerus darbus, kad sudrutinus ir pakėlus augstyn Susivienijimą, padarė daug labo, ir visi turi būti jiems dėkingi.

IŠ CHICAGOS APSKRIČIO SLA. KUOPŲ GYVAVIMO.

Nors Chicagos kuopų apskritys da neseniai tesusidarė ir iki šiol prie jo priguli tikslai 8 kuopos, bet jau pradėjo darbuotis labai SLA. ir vietinių kuopų. Pradžioje kovo mėnesio parengė visuose lietuvių apgyventose miesto dalyse agitatyviškas prakalbas su tikslu paaiškinti visuomenei naudą iš prigulėjimo prie SLA. ir paraginti žmones, kad rašytųs prie S—jimo. Drauge kalbėjo ir p. Chmieliauskas, „Birutės“ atstovas; jis papasakojo apie lietuvių padėjimą Mažoje Lietuvoje. Apskričio kalbėtojais buvo pakviesti adv. p. F. Bradčulis ir Apskričio kuopų organizatorius p. Kl. Jurgelionis. Idant pradėta darba varyti toliaus, apskričio atstovų susirinkime 15 d. kovo nutarta parengti vakarą su baliumi apskričio naudai; balius bus balandžio 13 d. „South Side Turner“ svet., State str., arti 31-os gatvės. „Dramos“ Draugija suloš „Aukso Veršiai“, o apskričio organizatorius p. Kl. Jurgelionis sumanė parodyti Susivienijimą gyvuose paveiksluose. Komitetas deda visas pastangas, idant minėtas vakaras pavyktų iš dailės ir materiališko atžvilgių kuopuikiausia. Kviečiame visus SLA. sąnarius ir abelnai lietuvių visuomenę atsilankyti **Pranas Kibartas,** Apskričio Raštininkas.

— Kokią knygą pirmučiausia reikėtų uždrausti?
— Draudžiamųjų knygų sąrašas. **Liebknecht.**

Peržvalga

„Mokykloms vadovėlių reikia! New Britaine neseniai buvo TMD. 23-ios kuopos parengtos prakalbos. Kalbėjo ir kun. J. Žebrius. Štai kas rašoma apie jo kalbą „Vienybėje Liet.“ (N12): „Jisai visuomet ir patenkina ir prajuokina klausytojus, nežiurint, kad tarp klausytojų ir rastųsi koksi pikėturna, ir tasai turi nusišpoti. Prie to kun. Žebrius išsireiškė, jog jam malonu matyti, kad į TMD. prakalbas susirinko toks burelis žmonių (buvo apie 300 asmenų); patarė tatai visiems rašytiesi į TMD. Paškuvi padavė sumanymą, kad TMD. pasirupintų išleisti daugiau mokykloms vadovėlių. Ešą greitu laiku Amerikoje bus į 100 parapijinių mokyklų, kurių kiekvienai reikalaus tokių vadovėlių vaikams mokyti. Nors ir ešą keletas neblogų mokykloms vadovėlių, bet tie labai brangūs. Ar-gi negalėtų ešą tokio reikalu pasirupinti TMD? Tuo budu busiant atkreipiama žmonių doma, ir žmonės interesuosią pačia draugija...“

„Santykiai gerinasi. Dar neseniai buvo tie laikai, kada didesnė dalis iš socialistų kalbėtojų par-tai agitavo už Susivienijimą. Pa-putus kitokiems vėjams, jų prie-lankumas Susivienijimui dingo, tuli-gi jų agitavo ir prieš SLA. Šiandien-gi, kaip maotome, mūsų santykiai su Sąjunga vis eina ge-ryn ir tuo tik galima pasigėrėti. „Kovoje“ neberandame įvairių pajuokimų mūsų organizacijos, labai retai bepasirodo sraipsniai prieš SLA.; kartais „Kovos“ re-dakeija net patėmija, kad tulų socialistų taktika sulgy Susivienijimo buvus nenusekli. Tarp kitko pabriežiame vieno žinomų socialistų kalbėtojų p. J. Šalčio žodžius, pasakytus apie SLA. Bridgeport, Conn., 2 d. kovo. „V. L.“ rašoma: „Trp visų kitų draugijų, pami-nėta ir apie SLA. Kalbėtojas ši-taip pasakė: „SLA. dabar yra naudinga or-ganizacija, turi net kelis posmer-tinius skyrius, o taipgi pašalpos skyrių; apart to ji veikia ši-tą kultunos srityje...“

„Laisvoji Mintis“ N36. „Laisvoji Mintis“ jau išgyvavo trejus metus, užsibaigė trečias jos tomas. Tais keliais sunkašs dar-bo ir pasišventimo metas ir re-dakeija ir leidėjai daug patyrė. Ypatinai, kiek mums teko tēm-nyti, patyrė nemaža užuojautos iš tarpo geresniųjų savo skaityto-jų, bet daug prisiejo ir nesmagu-mų pakelti iš kitų pusių.

Paskutinis trečiojo tomo nume-ris (męs toman imame 12 nume-rių), t. y. N36, turinys yra šioks: Dievas ir teisybė — L. K. Wash-burn; Be laimūžės — J. Tvano eilės; Caro Nikolajaus gadynė — J. Šliupas; Herceno aforizmai; Vaikų dvasios tobulinimas — D. B. Pratas; Te sapnuoja saldžiai — J. Tvano eilės; Bludas (kriti-ka) — A.; Iš muzikos istorijos — Mikas Petrauskas; Šis bei tas iš chronikos; Fantazija apie geles, — pagal Pludoni, J. Baniulis. **Jaunimo Sapnai.** Laiko ekonomija — Elmis; A. Linkaus eilės — „Užsimastęs“ ir „Irkluoju“; Pa-veikslas iš gladiatoriaus laiku — Senas Kudikis; Iš moksleivijos gyvenimo, Chicago, Ill.; Nauja-metinė naktis — prof. S. Jurge-vič, vertė K. Baronas.

Šio vienintelio mūsų gerai ve-damo ir dailiai leidžiamo mėnes-rašio redakcijai ir išleistuvei

Sveikatos Skyrius.

TABOKOS KENKSMINGUMAS IR JOSIOS SĄRYŠIS su KITAIŠ NAUDINGŲ VAISTŲ ĖMIMO PAGRATIMAIS.

Parašė Charles B. Towns. Sulietuvino L. D. D. A. rašto Komitetas.

(Taša)

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI.
Žmogus iš Easton, Pa., klausia:
Klausimas. — Jaučinosi sergančiu jau bus suviršum tris metai. Kaip ir kokiu budu galiu pasveikti? Kokis man reikalingas maistas, užsilaikymas ir tt.?
Atsakymas. — Iš gana plataus Tamistos nesveikatos aprašymo galima dasiprotėti tiktai neatsakantį maitiniosi budą, nors apie valgius, gėrimus ir kitus papratimus Tamista nieko nepratari.

Daktaras, išegzaminavęs Tamistą, galėtų pasakyti, ar vidujinės kuno dalis yra sveikos ar ne. Bet pavienių kuno dalių gydymą gali atlikti tiktai vietinis daktaras.

Męs galime Tamistai patarti sekantį užsilai-kymą.

Jeigu Tamistos jausmai guodžiasi (diegia, so-pa, raizo, viduriai gurgulioja ir tt.), tasai apsi-reiškimas Tamistą mokina, kad tokis gyvenimas, kokį lyg šiol vėdei ir dabar vėdi, yra Tamistos svei-katai neatsakantis, arba net kenksmingas. Taigi, patartina laikyties visų sveikatos mokslo reikalavi-mų, nē vieno neaplenkiant, o Tamista busi daug-daug laimingesnis. Štai jie:

1. (a) Reikia maitinties tiktai sveikių-sveikiau-sais maistais, nors tie maistai butų prasčiausi ir vi-sai iš mados išėję. Lietuviams pridera lakyties to-kių valgių, kokiais maitinosi Lietuvoje gyvendami. Sveikatos Mokslas negali nieko naujo lietuvaite pamokinti, kaip reikia pagaminti sveikesnius mais-tus, negu jos per išitus šimtmečius, iš pagonybės laikų, kad gamina. Lietuva yra sveikatos šalis!

Tasai yra geriausias maistas, kuris greitai pil-ve ir žarnose sutirpsta ir palieka neužnuodytą val-gymo norą (apetitą). Tokis maitinimosi budas yra sveikių-sveikiausis. Tokį sveiką valgyimo norą tu-rėsime valgydami prastus, skystus maistus. Labai geistina, kad lietuviai valgytų žirnių ir pupelių (šėbelbonų) sriubas (reikia žirnius ir pupeles su-tintinti į košę, sugrusti (su pieno bonka ar grustavu) į košę, lyg čiulkinį, atskiesti, iškošti per vielinį sie-telį arba per labai retą audeklą — lukštus vėl at-skiesti ir iškošti ir galiausiai lukštus išmesti! — nes šities lukšteliai iškelia vidurius, o jokio maisto neduoda; paskui reikia virti žirniene — kas kaip mėgsta). Raugintas pienas, pasukos (maslionkos), varškė ir kiti pieniniai valgiai labai pagelbsti žmo-gui išsivalyti nuodingus smaradus.

(b) Prie maistų priklauso ir gėrimai. Gerių-geriausias gėrimas tai yra tas, kurį pati gamta pa-rupino. Tuomi geriausiuoju gėrimu yra vanduo. Klysta tasai žmogelis, kurs pasikelia į valniškąją puikybę ir mėgina padaryti geresnį už gamtos duo-tąjį gėrimą. Alus, vynai, degtinės ir visi kiti svai-ginantieji gėrimai yra nuodingi, klaidingų žmonių išmisalai ir labai ingrobria gėrių sveikatą. Svaigian-tantieji gėrimai ne vien silpnina kuną, trumpina amžių, bet vienkart pavėrcia žmogų į beprotį. Čia tinka paminėti senovės graikų patarlę: „Ką dievai nori sunaikinti, tam pirma atima protą“.

(c) Prie paminėtųjų dviejų maistų rūšių, be-je valgomųjų ir geriamųjų, butinai reikia priskai-tyti ir orą. Oras, nors neperkamas, tačiau yra svarbių-svarbiausių gyvybės palaikytojas. Oras su-teikia tą dalį mūsų kraujui, kuri daleidžia visam kunui būti šiltu-gyvu. Be oro žmogus tegali tik-tai kelias minutes būti gyvas; be vandens — kelias dienas; gaudamas orą ir vandenį, žmogus gali iš-buti gyvas be maisto, apie aštuonias dienas ir vėl sugrįžti į pilną veiklumą. Taigi matote, kokias vie-tas užima šitos trys maitinamosios rūšis: maistas, vanduo ir oras.

Pirmutinę ir svarbiausiąją vietą užima tyras oras. Antrą vietą užima valgomasis maistas.

2. **Antrasis Sveikatos Mokslo reikalavimas** — tai išsivalymas ir nusivalymas. Idant palengvinti žmogaus kuno išsivalymo intaisams, kaip va: prakaito guzeliams, plaučiams, inkstams, kepenims ir žarnoms, žmogui turi rūpėti neįkvėpti dujas, dulkes, ruką (dumus) kitų sukvėpuotą tvankų orą ir nein-linti tokius maistus ar gėrimus, kurie sugadina iš-sivalymo intaisus. Štai jie: pasenėję maistai, rie-baluose kepta mėsa, kepti ar kietai-virti kiaušiniai (jie labai ilgai viduriuose nesutirpsta ir galiausiai pavirsta į labai kenksmingą smaradą); svaigan-tieji gėrimai, tabokos rukas, tvankus oras ir kiti prieš gamtą nusidėjimai. Žmogui prittinka rupin-ties visuomet turėti tyrą kraują. Tyras kraujas patieks kiltą, blaių protavimą, blaivus protavimas ištobulins žmoniškumą, žmoniškumas duos atsižymė-jimą nuo nežmoniškųjų. Atsižymėjimas suvāimi suteiks praklinesnę vietą draugijoje ir vienkart gy-venimo laimę.

(T. b.)

DARBININKO ŽODYNĖLIS.

Pagal G. Č. ir kitus surengė V. K. RAČKAUSKAS.

(Išsikirkp ir rinkk.)

Darbo laikas — tai laikas, kurį, sulig darbi-ninko sutarties su pramonininku, darbininkas pri-valo išbuti dirbtuvėje ir dirbti pavestą jam darbą arba buti, taip sakant, pilnoje užžiuroje ir kon-trolėje pramonininko. Į darbo laiką neįrokuoja-ma pertraukos darbe, laike kurių darbininkas gali pasitraukti iš fabriko ir taip sunaudoti savo laiką, kaip jam tinka. **Darbo laiko** ilgumas suaugusiems vyrams įsetatymais aprubežiuojama Austrijoje, Fran-cijoje, Šveicarijoje, Rosijoje ir tulose Amerikos valstijose. Austrijos ir Šveicarijos įstatymų nu-statytas vidutinis darbo laiko ilgumas yra 11 va-landų su pertraukomis poilsui ir pietums; pertrau-kos neprivalo būti ilgesnės per 1½ valandos. Francijoje darbo laikas neprivalo būti ilgesnis per 12 valandų paroje. Tose vietose, kur vyrai dirba drauge su moterimis ir nepilnamečiais, darbo lai-kas sutrumpinama iki 10 val. paroje; prie to buti-na paskirti poilsui ir užkandžiui 1 val. Kitos-gi senojo ir naujojo pasaulio valstybės, išleisdamos įstatymus, aprubežiuojančius moterų ir kudykių darbą, visai neatsižūri ir suaugusius vyrus ir pave-da jiems patiems rupinties savojų darbo laiko su-trumpinimu ir sulig to tarties su pramonininkais. Tatai beveik visose šalyse patįs darbo žmonės kovo-jo ir kovoja už tą dalyką ir tik per kovas atsiekia darbo laiko sutrumpinimo.

Dabartinės gadynės darbininkai stengiasi viso-se išdirbystės šakose sutrumpinti darbo dieną iki 8 val. paroje ir toks darbo laikas vadinama **norma-lė darbo diena**. Reikalavimas 8 val. darbo dienos pirmučiausia apskelbta **Internacionalo** (žūr.) kon-grese, Genevoje, 1886 m. Iki šiam laikui 8-nių val. darbo diena visose išdirbystės šakose iškovota tik-tai Anglijos kolonijoje Australijoje. Kitose-gi ša-lyse 8-ių val. darbo diena iškovota tiktai kaiku-riose išdirbystės šakose, pvzd. Suv. Valstijose ir An-glijoje (kasyklose, tulose valdiškose vietose ir tu-lose dirbtuvėse, toli gražu ne visur). Paprastai darbo laikas suaugusiems vyrams Suv. Valstijose— 9 valandos, Anglijoje — 9 iki 10 val. (subatomis dir-bama 5 iki 5½ valandų), Vokietijoje ir kitose Va-karų Europos šalyse, ir beveik visur reikalaujama, kad butų skiriama 1½ iki 2 val. pasilsui ir užkan-džiui. Statistika, širinkta 1903 metams, parodo kiek valandų, kokioje šalyje ir kokie darbininkai iš-dirba savaitėje, dirbdami 6 dienas:

	Siaur. Amer.	Anglija.	Vokietija
Kalviai	56.5	53.6	59.9
Katiliai	56.2	53.6	60
Akmens darb.	47.8	51.8	56.5
Dailydės	49.5	50.2	55.3
Zecerai.	49.8	50	51
Malioriai	48.8	51	56
Išdirb. su švinu	48.9	51	56.6

	Francija	Belgija
Kalviai	60.2	—
Katiliai	61.5	60
Akmens darb.	63	62
Dailydės	60	64.7
Zecerai	60	54
Malioriai	60	66
Išdirb. su švinu	54	60

Rosijoje 1897 m. 2 d. birželio įstatymas nusky-rė suaugusiems vyrams 11½ val. darbo dieną, o su-batomis ir prieš šventes — 10 val. Darbininkams, dirbantiems nakties laiku, darbo laikas neprivalo būti ilgesnis už 10 val. Pertraukos darbo turi buti daromos ne rečiau, kaip kas 6 valandos ir išviso ne-mačiau, kaip 1 val. Prie to įstatymas visiškaai ne-aprubežiuoja ekstra darbą, arba viršlaikį (over-time, sverchurochnij) darbą, nuo kurio darbininkai nedrįsta atsakyti, nes gali visai netekti darbo. Pastarųjų-gi laikų atsitikimai šiek-tiek ir tas palinkybes palengvino. Kai-kur darbininkams pasi-sekė iškovoti 8-ių val. darbo dieną (naftos išdirb. ant Kaukazo, cukrinėse Kijevo gub., kaikuriuose spaustuose ir valdiškuose fabrikuose). 9-ių va-landų darbo laikas įvesta geležinkelių darbvietė-se, karės ir laivyno žinybų dirbtuvėse, daugelyje Varšavos fabriku ir tt. Daug kur pasisekė iškovoti sutrumpinimą darbo laiko iki 10 valandų (dauge-lyje fabriku ir darbvietėjų Rygoje, Lodziuj, Reve-lyje, Charkove, Jurjeve, Minske ir tt.).

Darbo laiko normavimas — nustatymas darbo tam tikro ilgumo ir paskirstymo.

(T. b.)

Išgązdino.

Įnėgės greitai kambarin tarnas kelia oficierą:
— Jusų mylista, kelkite! Greičiau kelkite!...
— Kas atsitiko?
— Namai dega!...
— Tfiu, kaip išgązdinai mane! O aš maniau, kad siuvejās atėjo!...

linkime kuogeriausios kloties, pradėjus ketvirtuosius savo gyvavimo metus.

Amnestija pagalvius jau apskelbta tik toli gražu ne visiems. Politiskieji kaltinami pagal įstatymų §93, 94, 103, 104, 106, 107, 157, yra paliuosuoti nuo teismo ir bausmės. Paliuosuoti taip gi ir tie, kuri kaltinta už nelegalią literatūros platinimą ir laikymą, pagal §128, 129 ir 132 įstatymų apie spaudą.

Esantiems katorgoje ir pasmerktiems katorgon bausmė bus sumažinta vienu trečdaliu. Kartorga iki gyvos galvos sutrumpinta lig 20 metų.

Pasmerktieji tvirtovėn, į areštantų rotas ir pataisos namus, teigiamas trečdali skiriamas jiems bausmės. Išbuvę išstrėmimo ne mažiau 9-ių metų patįs gali pasirinkti sau apsigyvenimo vietą.

Pabėgusieji nuo kariuomenės, kurie sugrįžo ir dar sugrįžs iki 1914 metų, nebus teisiami.

Valdininkai, pasisavinę pavestus jiems pinigų, bet ne daugiau \$1,000 rublių, ir sugrąžinę tuos pinigus iki 2 d. vasario šių metų, yra liuosi nuo teismo ir atsakomybės.

Tai maždaug toki amnestija, kurios laukė didelė daugybė pabėgėlių iš Rusijos. Amnestija nepaliečia vagių, apgavikų, valstybės išdavikų, nubaustų šnipų ir jų, kuriems likos atimtos piliečių teisės. Šiai prasižengėlių kategorijai sumažinama bausmė vienu trečdaliu.

IŠ SIUVĖJŲ STREIKO.

Rochester, N. Y. Jau 8 savaitės, kaip streikuojama. Neseniai minėta „Tėvynėje“, jog tuos kapitalistas—fabrikantas užmušė jauną merginą darbininkę A. Braman. Neseniai buvo teismas, kurs žmogžudį išteisino! Šis, bijodamas keršto, pasiskubino išsinešinti iš miesto.

Streikas, kaip ir numanytina, prarija visą, kas buvo sutauptyta, ir užstojo badas.

Per tą laiką kelios firmos jau susitaikė, bet kitos jį ieško darbininkų-streiklausių tarpe tamsuolių. Prieš šiuos streikierius pastatė „pikėtus“. Kapitalistai rūpinosi išgauti „injunction“, bet tai jiems nepasisekė. Dabar jie automobiliais vežioja streiklačius, o policija gelbsti ir apsaugą duoda. 2 „pikėtėrių“ suareštuotu ir sėdi kalėjime, o 7 — užstatė kaucijas ir laukia teismo.

Nežiūrint to viso tarp streikierių matosi pastebėtinas draugiškumas ir vienybė, o šiaip kitai darbininkai kiek galėdami jiems sąjaučia ir gelbsti. Taip 8 d. kovo padaryta „Tag-day“ ir surinkta \$3.352. Mieste Buffalo surinkta \$1500, Syracuse — \$1.000 ir iš tų \$750 pasiųsta New Yorko streikieriams.

Savininkai buvo pasiūlę savo išlygas: 52 val. darbo savaitėje, mažas pakėlimas mokesčių ir nepriėmimas į darbą atsižymėjusių streiklausių. Darbininkai atmetė tas sąlygas ir laikosi savo: 8 valandų darbo diena, pakėlimas uždarbių ant 10 ir 20 nuošimčių, panaikinimas sub-kontraktierių ir t. p.

BOSTONO SIUVĖJŲ STREIKO BĖGIS.

Šiuo tarpu jokių permainų neįvyko. 18 d. kovo firmų atšovai atsiantė unijai savo pasiūlymus. Duoda 53 val. į savaitę dirbti ir pakelia mokesčių po vieną dolerį žėdnam darbininkui, o apie pri-

pažinimą unijos nė gu-gu. Streiko komitetui perskaičius tuos pasiūlymus susirinkimui, salėje kilo baisiausias trukšmas, švilpimas ir trepsėjimas kojomis. Viskas, žinoma, atmeta vienbalsiai. Nutarta laikyties tol, kol bus duota, ko unija reikalauja. Baigiant susirinkimą, nutarta visiems eiti ant „pikėtų“ prie Talbot Co. dirbtuvės, kur dirba ne daugiau, kaip pusantro „skebo“.

Spaudos komitetas — St. Grubliuskas, A. Latvinskas ir J. Bukantis.

BOSTONO SIUVĖJŲ STREIKAS.

Visų tautų streikieriai kuopikauisiai sutinka. Ant „pikėtų“ lankosi kasdieną skaitlingai iš visų tautų vienodai, ir visos dirbtuvės kasdiena yra apstatytos „pikėtais“, o streiklausių visai mažai tėna. Iš 10 dirbtuvių koki viena mėgina streiklausių, bet joms nelabai sekasi. Streiklausiai — tai tik „bomai“ nuo gatvės, ar koki pora pasenusių moterų. Taigi tokie streiklausiai streikieriams blėdies neatneša, o kol juos įveda, tai Kompanijos agentai ir policija turi dirbti išsijuosę, nes streikieriai stengiasi sulaukyti ir tuos. Kitos visos dirbtuvės esti uždarintos visai. Kurios merginos streiklausių, tai jos yra pačios kompanijos namuose. Taip ir Talbot Co. name randasi 4 dirbtuvės. Yra lietuviškų kontraktierių ir vienas žydas, kur ir mėgina streiklausių.

Agentai lenda ir prie „pikėtuojančių“ streikierių ir savo saldžiais liežuviais kalbina į darbą. Bet streikieriai tik nusijuokia iš jų. Išpat ryto kompanija duoda agentams gerai šnapso, kad jie veikty savo darbą gerai.

Per šią savaitę mažesnės firmos susitaikė su darbininkais ir pradėjo dirbti.

Streikieriams įsteigta valgykla, bet tai pasirodė nepraktiškai ir likos atmeta, tad nutarė duoti pašalpą pinigais.

Tarpe streikierių daugybė yra neturtingų, ir kasdiena gaunama laiškus, kur šaukia pagalbos. Unija duoda pašalpą kiek išgalėdama. Yra išrinkta tam tikra komisija, kastik atsišaukia pagalbos, ta komisija eina į stubą ir pagal nužiūrėjimą paskiria pašalpą.

Presos Komitetas — Julius Bukantis, St. Grubliuskas.

1.000 žmonių žuvo dideliame gaisre mieste Omaha. Gaisrą išskėlė potvinis ir vėsula, aplankiusi valstijas Nebraska, Iowa, Indiana ir Kansas. Nerokuojuant baisyti nuostolių turtuose, žuvo dar 1.000 žmonių liepsnose ir audroje.

Pagal paskutinius žinias žuvo 7.000 žmonių ir apie 350.000 žmonių likos be pastogės.

Jieško „džiabų“. Pastojus Suv. Valstijų prezidentui demokratui Wilsonui, daugybė demokratų, balsavusių už Wilson'ą, nori gauti sau „džiabus“ įvairiose valdžios įstaigose; apskaitoma, kad iš 47, balsavusių už Wilson'ą, vienas jieško sau valdiško „džiabo“. Dabar yra 10.384 vietos, į kurias prezidentas galės priimti naujus žmones, o aplikacijų paduota net 131.530!

Bankrutitijo. Didžiosios savaitės laike Suvienytose Valstijose subankrutitijo 282 įvairios rūšies

„bizniai“. Žinoma, nemaža tokiuose „bizniuose“ žuvo ir žmonių idėjų į juos piningų.

Pirmą sykį Alabamos valstijos istorijoje likos pakartu du baltu žmogiu, nužudžiusiu negrą. Paprastai baltieji už negro nužudymą nebuvė baudžiami labai sunkiai. Tai atsitiko 22 d. kovo.

Tą pačią dieną kitoje valstijoje, Tennesy, minia iš 1000 žmonių gražiausioje miesto gatvėje pakorė negrą, kuris buvo kaltinamas už nužudymą balto žmogaus.

Baltosios vergės. Chicagos „Red Light District'as“ kasmetai reikalauja 5.000 merginų. Dabar Illinois valstija stengiasi susiekti iš kokių sluogsnų tos merginos ateina į tą pratyntą lizdą ir kokių priežasčių dėlei jos ten eina.

Pennsylvanijos valstijos gubernatorius Tener, tarp kitko, yra pasakęs: „nė viena moteris negali pragyventi dideliame mieste už \$6.00 sevaitėje. Gyvenimo sąlygos yra tokios pat Philadelphiaj ir Pittsburghe, kaip ir Chicagoje. Moteris negauna už darbą tinkamo atlyginimo. Tokios mcn-kos algos, kokias jos dabar gauna, priverčia jas jįeškoties uždabū kitokiais budais, jei jos nenori paktekti į visuomenės užlaikomas prieglaudas“.

Tai bent geria! Kauno gubernijoje per 1912 metus išgerta degtinės už 2 milijonų rublių. O dar ruojama kad Lietuva neturtinga!

Visuotinąjį mokymą žada įvesti Lietuvoje. Kauno gub. Liaudies mokyklų direktėja sudariusi jau ir programą, pagal kurį sumanyti vykinti paskirta laikas nuo 1914 iki 1923 metų. Direktėja norinti visoje Kauno gubernijoje inkurti vienklasius mokyklas 648, dviklasių 405 ir triklasius — 24, viso labo — 1077 mokyklas.

Amnestija. Ketvirtadienį, jubiliejau dieną, iš Vilniaus gubernijos kalėjimo paliuosota 102 kalinių; iš gabenamojo kalėjimo paliuosota 12 žm.; iš pataisomųjų rotų—80 žm.; iš policijos arešto—8 žmonės. Tarp kitų paliuosavo iš kalėjimo lenkų mėnesinio laikraščio „Swiatlo“ redaktorių-leidėjų Dom. Rinkevičių. Kai-kuriuos kalinius paleidę, sako, dar trečiadienį, vasario 20 d. išviso Vilniuje paliuosota apie 200 kalinių.

Taip-pat vyresnybė dovanojusi apie 190 tukstančių rublių pabaudos pabėgusiųjų nuo kareiviamų žydų šeimynoms.

Vilniaus universiteto reikalais. Šiomis dienomis iš Vilniaus turėjo važiuoti Peterburgan delegacija prašyti leidimo Vilniaus universitetui inkurti. Tačiau iš Peterburgo atėjo atsakymas, kad delegacija nebusianti priimta. Tokiuo budu Vilniaus universiteto klausimas, gali sakyti, visiškai žlugo, bent negreitai, matomai, atgys.

O Vilniaus universitetas tačiau labai reikalingas. Sako apie tai kad ir 1908 m. mokslo statistika. Iš 790 mokinių, baigusiujų tais metais Vilniaus mokslo apygardos mokyklas, 560 išvažiuo kituosna miestuosna į augstąsias mokyklas. O kiekvienais metais jų skaičius vis eina didyn. Vilniaus universitetas nebūtų tuščias. Biržai. V. Dumos atstovas M. Yčas atidarė čia nepersenai lietuvių spaustuve. Šiomis dieno-

mis išėjo jau pirmi naujos spaustuovės leidiniai: Biržų reformatų Kalendorius 1913-tiems metams ir Tado Daugirdo scenos veikalėlių kinngelė (Girtuoklio užgavėnės, Tėtė pakliuvo ir Idealis gyvenimas).

Mėsa Prusuosna. „S.Z. T.“ rašo, kad pastaruoju laiku Raseinių ir Telšių apskr. pasienio miesteliuose Prūsų pirkliai nepaprastai daug perka kiaulienos, kuri tuoj siunčiama tam tikruose tvirtai uždarytuose bosuose Prusuosna. Praleidžiama ji Prusuosna be jokių muitų. Vežama musų kiauliena pat Prūsų gilumon, kur iš jos dirbami konservai. Del to kiauliena nepaprastai pastaromis dienomis pabrango.

Lenkų dvarų nykimas. „K. L.“ paduoda statistikos žinių, kiek sumažėjo lenkų dvarų žemės Lietuvoje ir Guduose nuo 1905 ligi 1912 m. Taigi per tuos 7 metus sumažėjo lenkų žemės: Vilniaus gubernijoje — 39,700 dešimt., Kauno — 15,000 deš., Gardino — 3,800 deš., Minsko — 52,390 deš., Vitebsko — 22,300 deš., Volinijos — 400 deš. ir Podolės — 24,000 deš. Išviso tose gubernijose sumažėjo lenkų dvarų žemės 158,000 dešimtinų.

Literatūros žinios. Sv. Kazimiero knygų leidimo draugija tarp kitų leidinių 1913 metais žada išleisti naują kun. Juozo Tumo veikalą „Ten gera — kur musų nėra“, kur jįsai aprašo savo kelionę Amerikon ir Amerikos lietuvių gyvenimą. Musų raštijoje bus tai geidžiama naujiena.

Varėna. Giraitės sodžiūje ukininko M. yra 1 metų ir 6 mėn. vaikas. Jis budamas metu, buvo tėvų inpratintas cukrų valgyti, vaikas buvo inpratęs taip, kad jokiū budu nenurimdavo, kol negaudavo kšnelio cukraus. Tėvas, budamas tuo nepatenkintas, pradėjo davinėti vaikui pypkės pačiulpti. Vaikas tuojau pamėgo pypkę ir metė cukrų; pamatęs tėvą rukant pypkę, jau indavo rekti. Paskui vaikas taip priprato prie pypkės, kad be jos vaikas ir gulti neidavo. Tada tėvas nu-pirko vaikui pypkę, kurią jis nuolat ruko nepaleisdamas iš rankų. Bet tas vaikas išdžiuvo, kaip šakalys ir išrodo labai nesveikas.

Literatūros žinios. Praėjusiu vasaros semestru prie šešių Vilkietijos universitetų prasidėjo paskaitos apie lietuvių kalbą, gramatiką bei raštus (Texte). Taip skaitė: Karaliaučijuje prof. Bezzenber'is apie lietuvišką bei latvišką gramatiką. Leipcige prof. Leskien apie liet. gramatiką. Marburge prof. Jakobsohn apie liet. gram. Munstere prof. O. Hoffmann apie liet. tekstus. Muenchene prof. Bernecker apie liet. gram. Kiele Docentas Fraenckel apie liet. tekstus. Be to skaitė Austrijoj prie universiteto Czernowitz Docentas Hans Reichelt apie liet. kalbą.

IŠ VISUR.

Susirėmimas Londone. — Francijoje protestai. — Gorki nepriėmė amnestijos. — Romanovų jubilėjus. — Valstybės Duma.

Susirėmimas. Londone įvyko susirėmimas tarp policijos ir sufragisčių. Susirėmime be sufragisčių dalyvavo apie 10 tukst. žmonių, — daugiausia jaunuomenės, apsiginklavusios įvairiais ginklais.

Francijos socialistai visur kečia protestus prieš naują įstatymą

sulig kariuomenės; pagal tą įstatymą butų prailgintas kareiviavimo laikas nuo 2 iki 3 metų.

Nepriėmė amnestijos. Sukakus 300 metų, kaip viešpatauja Rosijoje Romanovų giminė, caras, tarp kitko, davė amnestiją garšiam anarchistui kuningaikščėiui Kropotkinui ir žinomam rašytojui Maksimui Gorkiui (Pieško-vui). Gorkis amnestijos nepriėmė ir gyvens toliau Italijoje, kaip gyvena iki šiol.

Romanovų jubilėjus. Kad pažymėti Romanovų giminės viešpataavimo Duma paskyrė 150 milijonų rublių žemės pagerinimui reikalams — sausinti balas, paversti dykaviečius dirbamomis derlingomis žemėmis, steigti ukio mokyklas ir tt. 5 milijonus Duma paskyrė įsteigti Muzėjų Maskvoje. Tame Muzėjuje turi buti surinkti įvairiais daigtais iš visos Rosijos valstybės. 20 milijonų Duma paskyrė mokytojų seminarijoms steigti. Turi buti įsteigta 93 mokytojų seminarijos. Taipogi, kad pažymėti šias sukaktuves, surengta amnestija turi buti apskelbta vasario 21 d.

Sukaktuvėms pažymėti paskirta daug pinigų pašalpoms. Esą paduota apie 200 tukstančių prašymų pašalpos.

Indomu, kad Vilniaus miestas pažymėjimui tų sukaktuvių prašo valdžios pavelyti įsteigti Vilniuje universitetą, kurį rusų valdžia delei lenkmečių yra uždarius. Universitetas Lietuvai labai ir labai reikalingas. „L.U.“

Valstybės Duma. Duma nutarė įsteigti kelias komisijas, kur atstovai sueidami smulkiai apsvartys kokie yra pageidaujami įstatymai, kad visi Rosijos gyventojai turėtų sąžinės, susirinkimų, draugijų ir sąjungų laisvę, spaudos ir žodžio laisvę. Tų komisijų išdirbti sumanymai bus inėsti Dumon, kuri išnaujo viską peržiūrėjusi duos Valstybės Tarybai ir carui spręsti.

AUKOS.

Susivienijimo Liet. Amerikoje 35-ta kuopa susirinkime 9-tą d. kovo paaukavo \$10.00 Brooklyn streikieriams. Streikierių Komiteto išdininkui P. Mačini pasiuntėme čekį ant dešimts dol.

S. L. A. 35-tos kuopos pirminkas — Jonas Stankevičius, išdininkas — Vincas Demikis.

14 Kp. SLA. Cleveland, Ohio

laikys Susirinkimą 13 d. balandžio 2 val. popietų J. Vitkausio Salėje 2041 Hamiton ave. Meldžiu narius atsilankyti su mokesčimais susirinkim, o iš kurių bus kolektojuojamos mokesčis tie turės mokėti 5 c. kuopos reikalams, nes taip yra nutarta, ir naujų narių atsiveskite prirašymui.

Sekr. A. Šimkunas.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

p. J. Ažunaris. Tilps sekančiam „Tėv.“ numeryje.
p. G. J. Trečiokas. Tilps.
p. J. D. Taunis. Ačiu, tilps.

REIKALINGI KRIAUCIAI.

Pora vaikinių, kurie yra moķinesė siuti Lietuvoje ir nori išmokti siuti drabužius pagal amerikonišką mūdą, tegul greitai atsišaukia.
Gera mokesčis. Darbas ant visados.
T. P. Garmus.
1329 st. Clair Ave., N. E.
Cleveland, Ohio.

NEPAPRASTOS PRAKALBOS.

Parengia nauja Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kuopa. Atsibus 6 d. balandžio (April), 1913. svetainėje Latvju klubo, 531 N. 7 st., Philadelphia, Pa. Prasišės 7 val. vakare.
Kalbės pp. E. G. Klimas med stud. ir J. P. Gaigalas. Todėl atsilankykite kuonoskaithingiausiai, nes šitie kalbėtojai plačiai išaiškins SLA. dabartinį stovį ir jo mierius. Norintieji galesit ir prisirašyti į tą taip plačiai žmoniugerbiamą organizaciją.
Nuosirdžiai kviečia visus atsilankyti. Komitetas.

Kovas ir Plaučių Ligos

Nevienodumas oro, šaltis, drėgnumas, staigios ero permainos, perdaug „prišildyti kambariai, neatsakomas drabužis — tai paprastai svarbiausios priežastys persiėlymo ir kosulio. Leidus toms ligoms pereiti visą prigimtą joms bėgsnį, dažnai išsivysto iš jų kitos plaučių ligos daug sunkesnės.

Severos Balsamas Plaucziam

(Severa's Balsam for Lungs)

Jai tik gana anksti pradėjus vartoti, tikrai suteikia geras pasekmes, sulaiko kosulį, grąžina skaudamiems organams normalų stovį, neleidžia išsivystyti svarbesnei ligai. Pamėgink jį!

Kaina 25 ir 50 centų.

Lai tavęs tas nestebėtina,

jai liesti, žudai svarumą, jei tavo organizmas blogai yra atgaivinamas delto, kad skilvus yra „nustojęs galės maistus virškinti.

Severos Skilvio Kartuoles

(Severa's Stomach Bitters)

yra kaip tik tokių vaistų, kokio reikalauji sustiprinimui, sutaisyti ir atgaivinimui viso tavo virškinimo taisyko. Jos sugrąžins tau norą valgyti ir vieką.

Kaina \$1.00/bonkai.

Visose aptiekose. Jei tavo aptiekininkas negali gauti, rašyk patarimo ir vaistų pas:

Meilė-Menas-Grožė.

Dailys, Paryžiaus modeliai, gražūs tpyai, 13 colių augščio paveikslai. Tiems paveikslams pozavo garšios dar gyvenančios pasaulio gražybės. Ranka nutėplioti, įdomūs vyrams.—Siunčiama už pakuotuos dailiuose portfoliouose 2 paveikslu už 25c., 4 už 40c.

Iškirpk šitą kuponą ir prisijusk drauge su piningais.

FRENCH-ITALIAN ART CO. 1193 Broadway. New York.

LIETUVA PAVEIKSLUOSE.

New Britain ir Waterbury, Conn. pirmu kartu bus parodyta Lietuva paveiksluose. Bus rodomi Lietuviški Judomai Paveikslai šie: Klumpakojis, Suktinis, Norio miogo, Agonė. Bus rodyta ir kiti žaislai.

Pirmu kartu pilniausias ir didžiausias Historiškai-Etnografiškai-Geografiškas perstatymas apie Lietuvą ir Lietuvos veikėjus. Protarpuose paveikslų rodomo maloniai publiką šlinksnis malonios dainelės ir iliustruotos (su paveikslais) deklamacijos.

Dainuos gerai pagarsėjęs dainininkas p. K. Kraučunas, iš Brooklyn, N. Y., dainuos įvairių dainų kompozicijas, tarp kurių ir visų gerbiamojo kompozitoriaus Miko Petrausko.

Paveikslai bus rodomi šie: 1. Lietuvos Historija. 2. Lietuvos etnografiški paveikslai. a) Vilniaus gubernijos, b) Kauno gub., c) Suvalkų gub. ir Prūsų (Mažąją Lietuvą). 3. Tarp kitų paveikslų bus parodyta ant paveiklo daug sukėlusis trūkimo laike Vilniaus Mokslo Draugijos parodos intai-syta žinoma lituvis skulptoriaus p. Rimšos „Kova“. 4. Lietuviai ant judančių paveikslų.

Atsibus šiose vietose Du vakaru 28—29 d. kovo (Mareh) Svetainėje „Y. M. C. A.“ 315 Pearl st., Hartford, Conn.

Svetainės bus atdara nuo 7 val. Perstatymas 8-15.

Perstatytojai kinematografistai Al. T. Račiūnas ir J. M. Danielius iš New Yorko. Maloniai kviečiame visus atsilankyti.
Pajieškau savo sesers Justinos Čurlonutės. Pirmą ji gyveno Lawrence Mass. Kas žinot, malonėkt pranešti, arba jį pati tegul atsišaukia.
Antanas Čurlonis
Bunela, Pa. Allegheny Co.
P. O. Box 22

FARMOS! FARMOS!

Turiu parduoti 25.000 Akerių žemės. Parduodu po kiek kas nori, dėl visokio didumo Farmų. Ant tų žemių yra tarpais maži miškai, tarpais yra pliki laukai, kur gali būti ir Arti be valymo. Iš miškų galima pasibudavoti Budinkus, apsitverti tvorais. Prekės nuo \$8 ligi \$20 už Akerį ant išmokės. Tuo reikia išmokėti po \$1 ant Akerio, o kita suma gali mokėti kaip ligali, ar kas mėnuo, ar kas metai, par kiek metų sutarsime. Laikė bedarbės, ligos, ar kitkos nelaimės atsitikime mokėjimų palauksime toliaus. Turiu ant Pardavimo Gyvenamų Farmų su Troboms, ariamais Laukais ir Sodais, visokio didumo, visoki prekė, pigių ir brangių. Tos žemės-farmos randasi Michigan Valstijoje, palei Ežerą Michigan, arti dviejų Turganų Miestų, į kurias atplaukia daugybė laivų. Turiu žemės parduoti greta dviejose pavietuose Lake ir Mason. Mason paviete žemė geriausia visoj Valstijoje: čia randasi Didžiausi Lietuvių Farmų Kolonija. 132 Lietuvių pirkto Farmas ir kas metai skaitlius dauginas, o žemė eina brangyn ir geriausias žemės greitai išparduos. Mielas Broli Lietuvi, jei nori sau ir savo Seimynai geresnio, linknesnio ir sveikesnio gyvenimo, kur nereiks tau dirbti po bosu, dirbti tik dėl savęs, — pirkk Farmą tarpe lietuvių fermerių, arti mokslainės. Trumpu laiku lietuvių statusis sau Bažnyčiai ir bus tikra ant-ra Lietuva. Norinti pirkti atvažiuokite ant žemiau paduoto adreso, aš ten pat tarpe tų žemių gyvenu ant Farmos ir esu Farmeris. Kožnam aprodysiu tuos laukus iš kurių su tinkama žeme galėsite pasirinkti.

Norinti platesnias žinias rašinėkite tuoj. Gausite Kniginę ir Mapą, aprašančią plačiai apie tą Koloniją. Do-va. Atvažiuok arba rašyk:

Anton Kiedis,
Peacock, Lake Canty, Michigan.

**Stebėtinas Išradimas
Naturascopio.**

Tai yra ma-
žiai kišeniniai
krutomieji pa-
veiksmai su 148
dailių ir už-
imančių reginių
Valcas ir bu-
kliai — meilė so-
kiuose — Syrenos
maudyklėse —
Venus — 48 dai-
lių pozy. Salo-
mės šokis 47-ose pozose ir t. t. Paveiksai
kruta ir šoka, kaip gyvi. Visa tai galima
matyti bile kada ir bile kur. Užimantį
gyvenimo reginiai. Iškirpk šį apgarsimą
ir prisijusk su 29 c. krasos ženklialiais!

French Novelty Bazaar
1193 Broadway New York, N. Y.

Tel. Canal 2118
DR. A. L. YUSKA
Gydo visokias ligas, moterų, vaikų ir vyrų.

Valandos: 9 iki 11 išryto
Nuo 3 iki 5 popiet
7 iki 9 vakare

Gyvenimas ir ofisas:
1749 So. Halsted st. Chicago, Ill.

**ATIDA NE UKESAMS
SUVIENYŲ VALSTIJŲ.**

Dėlo atėviams reikalingos
ukėsytes popieros. 2. Ka reiki-
kia daryti norint pastot. 3. Su-
valstijų ukėsu. Kur ir kada
galima paduot prašymą. 4. Ka
turi žinoti pakol gausi ukėsa-
tės popieras. Klausimai su at-
sakymais lietuviškai ir anglis-
kai ir daugelis naudingų patari-
mų. Knygelė kožnam lietuviui
yra reikalinga ir ją galima gau-
ti pas J. Bendrick. Kaina 25c.
Piningus ir laiškus siųskite šiuo
adresu:

JOSEPH BENDRICK,
Clerk of Court, Pottsville, Pa.

**ADVOKATAS
KAZIS KRAUČUNAS.**

Buvęs 9 metus Skyriaus Viršūniku. Inspek-
torium SuvienyŲ Valstijų Imini-er-ojos; turi
visas tiesas kaip Attorney, Advocate, Proctor,
Solicitor ir Counselor-at-Law. Veda visokias
bylas (rovos) visu-se teismuose ir departa-
mentų skyriuose. Gavimai patariamų kreipki
tes laiskis, išdėdami krasos žemėlių atsakym-
mai. Vedimai svarbių bylių ir reikiamų priemon-
ų spastikai ir visas Valstijas ir miestus su jų
pareikalavimais. Adresas:

KAZIS KRAUČUNAS
Attorney-at-Law, Box 296, Ketchikan, Alas.

Akis Išsazgaminuoju dykai

Pritaikant Stiklus
H. S. STONE
Aki specialistas

Valandos: Nuo 9 ryte iki 6 vakare.
Nuo 7 iki 9 vakare.

899a Broadway, arti E. str.
So. Boston, Mass.

GERA PROGA.

GRAMATIKA angliškos kalbos mokytis \$1.00
be mokinio (apdaryta)

VAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokinis skai-
tyti ir rašyti bukmetinio 15c.

ARITMETIKA mokinis roduo be mokin-
tojo su paveiksiais (apdaryta) 35c.

NAUJAS BUDAS mokinis rašyti be mokinio 10c.
Viso \$1.60

Kas atsiųs iškirps šitą apgarsinimą iš
"Tėvynės" ir \$1.00 per Money Order, tai
gaus visas 4 knygas ant 60 c. pigiaus.

P. MIKOLAINIS, Box 62 New York, N. Y.

MĖNESINIS SATYROS LAIKRAŠTIS

TARKA

Leidžiamas užsitikėjimo bendrovės „Satyras“.

Prenumeratos kaina:

Metams Amerikoje ir Kanadoje \$1.00
Į užrubežį \$1.25
Pavienis numeris ..... 10c.

Apgarsinimų kainas utiekia laišku.

Prenumeratą, raštus ir korespondencijas siųsti:
„TARKA“,
P. P. BOX 103, LAWRENCE, MASS.

J. SKRITULSKAS
NOTARIUS IR AGENTAS

Užtikau geriausias notarius ir cigarus. Parduodu laivakortes ant visų linijų, kur tik
kuria nors ir ant geriausių ir greičiausių laivų. Siunčiu pinigų į visas dalis svieto greitai
ir pigiai. Išmatu visokių žemių plinigus ant amerikoniškų. Darau dovierstas, pave-
dimas dalių ir raliuku visokius reikalus su Maskolijos valdžia. Užtikau svetainę mitingams
ir veselijoms. Iš tolesnių miestų meldžiu atsikauti per laiškus ant žemiau paduoto adreso:

JOHN SKRITULSKAS
26 Broad Street New Britain, Conn.
Telephone No. 550

ALBERT G. GROBLEWSKI
Savininkas ir Fabrikantas Geriausių „Lenkiškų-Lietuviškų Vaistų“.

Ypatingos Gyduoles:

Geriausia Gyduolė nuo Strėnų skaudėjimo Deginimo krutinėje Galvos skaudėjimo Kataros Užsisašaldymo Neuralgijos nuo Gerklės skaudėjimo

Mešlungio Skausmu krutinėje nuo Patrukimo Azma arba Dusulio Štyvume sprando Skaudėjimo: Šonauose Rankų ir Kojų

Jeigu sergate užsienėjusiomis ligomis, nuo kurių negali pagelbėti nei dak-
tarai, nei ligonbučiai, arba paslaptingomis ligomis, aprašyk man savo nesvei-
kum geras ir aiškiai (be užsėpimo), nes čion eina netik apie tavo sveikata,
bet labai tankiai ir apie tavo gyvastį. (Atsimink, jog kiekvienas garbingas
daktaras užlaiko paslaštį kaip ant išpažinties. Užtai nesigėdyk ir nebijok
rašyti teisyb, o mielai suteiksiu rodą ir prisijusi geras gyduoles pagal tavo
ligą, su nurodymu kaip reikia jas vartoti, už prek' labai mažą. Reikia rašyti
laiškus stačiai pas mane, pridėdant visados 2 c. markę ant atsakymo, nes
kitaip negausi atsakymo. Teipgi mgs reikalaujame žerų agent kiekvienam
dideliam mieste ir jų aplinkėse. Agentai nuo Lietuviškų-Lenkiskų gyduolių
gali uždirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Už darbą duodame kuoge-
rininkas privalo užtikrinti visada mūsų patikus Lietuviškas gyduoles savo šio-
ruose ant pardavimo, kad mūsų tautiečiai reikalaujami gauti pas kiekvieną
nusipirkti ir nereikalaujant išduoti pinigų dovanią koikiems nors apgavikams
sote aplinkėse. Stornaukai, rašykite pareikalavimai gyduolių, nes geras už-
darbis ir parduokite m. su tyras Lietuviškas gyduoles, kurias m. s. gvarantu-
jame. Rašykite po antrašū:

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS
Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

Tik už \$4.50 per 40 dienų
AMERICAN DRUKUOJAMA MAŠINUKĖ

Yra geriausia už vi-
sas viduines pre-
kės mašiniukes, tu-
ri savyje 75 litras.
Su įzargalima dru-
kuoti visose kalbo-
se taip greit ir gra-
žiai už tai, kad ga-
lima drukuoti su
abiem rankom. Ji
drukuoja mažoms
ir dideloms lita-
roms ir išdrukuoja
eilinę 8 1/2 colių ilgio. Yra labai puiki mašiniukė ir taip pigiai kaštuoja
gvarantuota kožnam laikė, sveria 4 svarus, kiekvienas pirkęs bus užganėdi-
tas. Prekė su mediniu boxu \$4.50, nors ji kaštuoja \$7.00. Už taip pigią kainą bus
perduota tikėtai per trumpą laiką, vėliau gi bus brangesnė. Maloneikt pasiskubinti
nusipirkti. Adresuokite:

K. J. INTAS, NEW YORK, N. Y.
P. O. Box 1724

TUKSTANČIAI ŽMONIŲ

Kuriems buvo pirmiausias gyvenimas pilnas kan-
kinimų ir varginimo nuo visokių ligų silpnų-
bių, pakartę; besant išblyškę, išbalę, sulinkę,
sukniubę, vos kojas pavilko, bet kad atsišaukė
prie PROFESIONALISKO DAKTARO, THE PH.
M. CLINIC, aprašant arba apsakant ligą, kas
kenkia, tad tapo pamatishai trumpam laikė
išgydyti ir dabar yra sveiki,
laimingi, ir iš gilumos širdies
dėkingi, taip sako išgydyti:

**UŽŠVIS SAULELĖ
I MUSŲ LANGELI!**

GARBINGAS DAKTARĖ: Apturėtas lietuistas vartojant vis ir vis sveikata šjo, gery ir
lengvyu, o ta užsėnėjusi mano liga, nuo Jusų tikrų galingų gerų lietuistų, kaip aniegos nuo
saulės spindulių nyko. Dabar jau pasilikau visai sveikas, nes krutinė ir galva nustojo skaudėti
teip ir kosulys visai išnyko. Pirmiau buvau silpnas, suklirgęs-sukumpęs, o per galybę au-
čausio mokslo ir tikras lietuistas, pasilikau sveikas, stiprus vyras, dėkvojantis tik Philadel-
phios M. Klinikui. Su guodone **M. P. Sakalauskas,** 3331 Emerald Ave., Chicago Ill.

Mrs. Petronė Bakutėnė, 125 2nd st. Somerville, N. J. Teipat dėkvoja už išgydymą, nes
pirmiau Ją gydė didžiausi New Yorko daktarai, kurie negalėjo pagelbėti, o vienai Philadelphia-
jos M. Klinikas, atsikandė ir trumpą laiką, moterišką padarė sveika nuo labai didelis ir apse-
nėjusios sunkios ligos. **Mr. M. Kazioras,** 1912 Chestnut st. Trenton, N. J. Nemažian yra dėkin-
gus už išgydymą jo gyvasties ir išgydymą nuo nervų, krutiškos skaudėjimo, silpnų plaučių,
kožišgio, gumbas kvėpavimo, skėriplavimais. Lygiai labai dėkvoja **Mr. J. Rusikas,** 333 15th av.
Newark, N. J. **Mrs. D. Karasėvičė** 63 South st. New Britain, Conn. **Mr. Julius Birsenas,** 318
Franklin st. Port Washington, Wis. **Mr. Jonas Tamulis,** R. D. 1 Malboro, Mass. **Mr. Jos.**
Jurevičius, 147 W. First st. Fulton, N. Y. **Mr. Ant. Čeras,** 858 So. Swanson st. Philadelphia, Pa.
Ir tukstančiai kitų, kurių negalime į laikraščių sutalpinti.

Todėl, jeigu esi nesveikas ir greitai laike tikrai nori išgydyti, tad kreipkis čion, kur tuk-
stančiai kaip į pamalybę vietą traukia ir tampa išgydyti. Atėik arba rašyk šiandien lietu-
viškai, nes gromatėms su mandagumu priduos laiški: kas kenkia, o busi išgydytas. Džiaugiesis
pasilikdamas sveikas ir laimingas ant visada. Nėra skirtumo kokia liga sergate ir kas kenkia,
nes jeigu specialishai profesionalishkas daktaras Klinikui pripažins, jog gali būti išgydyti, tai
gali tikėti, kad apturėsi tikrą pagalbę; be peilio be operacijos, bet su tikroms lietuistoms nuo:
inkstų ligos, skaudėjimo sparnių, kaulų, strėnų, kojų, pečių ir šonų. Užtikėjima,
skaudėjimui ir nedirbimui vidurių. Galvos skausmų, širdies, kepenų, kosulio ir plaučių ligas.
Greito palaimo ir sunkus kvėpavimo, persėlimo, slogų, nuo abieju sveikatos nusilpėjė nuo,
dyspepsijos, neuralgijos bei nervų ligos; teipat nuo jaunystės išdykumo klaidų, sėklos nušė-
gimo, blogų sapnų, nemigos ir nuo visokių slaptų užsikrečiamų ligų. Teipat moteriškų ligų,
kaip: skausmingų mėnesinių ir kitų visokių ligų, kurios tik varginimul žmonių atsiranda.
Rašant visada reik adresuot teip:

THE PHILADELPHIA M. CLINIC
1117 WALNUT STREET, PHILADELPHIA, PA.

Atsilankantiems asabiškai ofiso valandos yra šitos kasdien: nuo 10 iš ryto iki 4 po p.
Nedėlioj nuo 10 iki 3, o Utar, ir Pėtn. vakare nuo 6 iki 8.
Teipat reikalauk nuo Klinikos knygos „DAKTARAS“, o bus prisijusta.

**TEISINGIAUSIA
Agentura**

Siunčiu piningus į visas svieto
dalis greitai ir pigiai. Parduodu
laivakortes ant geriausių laivų.
Isvažiuojantiems parupinam pa-
sportus per rubežių su konsulio
paliudijimu.

K. Jurgelionas
233 Broadway, So. Boston, Mass.

V. AMBROZEVIČIUS
AGENTAS IR NOTARIJUS:

Parduodu laivakortes ant visų linijų į ge-
riausių ekspresinių laivų, mainau ir siunčiu
pinigus į visas dalis svieto, turiu užsistatę
raudavų Bond (kaucijų) \$25.000 dėl teisingu-
mų. Užsėvėčiu keliaujančius ir iš kitų mie-
stų, nes kaip toli nuo New Yorko gyven-
damas, pritemo ir pristatant ant laivų, tuomi
busit apsaugoti nuo dazų New Yorko nesma-
nų. Teisingumą liudija tas, kad esu so-
niamus S. L. A. nariu 245 kuopos. Darau do-
viernstas ir parupinam rusiškus pašportus.
Kreipkitės per laiškus pas:
V. AMBROZEVIČIUS
178 Ferry Street Newark, N. J.
Telephone 5599 M. Market.

SVEIKATA BRANGIAUSIS ŽMOGAUS TURTAS!

Gyvenimo džiaugsmas ir linksmybės,
laimė ir turtas žmogaus sveikatoje!

Jau nuo keliolikos metų Brooklyn-New York gyvuoja
Vienatinė ir Didžiausia LIETUVIŠKA APTEIKA
PROVIZORIAUS VINCO J. DAUNOROS
kurios tikslu yra apsaugoti savo videntaus nuo visokių
apgavikų išnaudojimo ir gydyti juos tikros geromis ir
paskelgimomis gyduolėmis nuo visokių ligų ir kuno sil-
pnūbių.

LIETUVIŠKA APTEIKA savo ilgų metų pritarimu
išrado daugybę specialishkų gyduolių, suteisčių iš svei-
čiausių ir geriausių gydančių medikamentų ir labai paskel-
gimai gydančių įvairias ligas. Tarpe kitų aptiekos san-
delyje sukrautas ir gausomas s'čiančios gyduolės:

Kraujo Valytojas.....	\$1.00	Nuo galvos skaudėjimo 10c. ir	25		
Gyvasies Balsamas.....	75	Nuo kųjų nuspaudų.....	10c. ir	25	
Nervų Stiprintojas.....	50c. ir	1.00	Nuo dantų gėlimo.....	10	
Veistas del Vidurių.....	50c. ir	1.00	Nuo persėlimo.....	25	
Kraujo Stiprintojas.....	50	Plaukų stiprintojas.....	25c. ir	50	
Nu kosulio.....	25c. ir	50	Limmentas arba Expelleris.....	50	
Nuo gerkles skaudėjimo 25c.	50	Nuo plaukų žilimo.....	50		
Silvėnės prokos.....	10c. ir	1.00	Nu Reumatizmo.....	50c. ir	1.00
Piegiukos del Kepenų.....	25	Nuo litysių ligų.....	50c. ir	1.00	
Plaukų naikintojas.....	10	Nuo dusulio.....	50		
Del Išvarymo soliterio.....	3.00	Nuo kirmėlių.....	25		
Anatrinis plėvimas.....	25	Antiseptiška mostis.....	25		
Nuo kųjų prakaitavimo.....	25	Nuo viduriavimo.....	25		
Gydanti mostis.....	50	Kastoria del vaikų.....	10c. ir	25	
Antiseptiškas muilas.....	25	Prokos del dantų.....	25		
Gumbo lasai.....	50c. ir	1.00	Karpy naikintojas.....	10	

Specialishai Tikrai Lietuviška Trejanka Arba Trejos Devynios 25c.

Taippat iš Lietuvos pargabentos visokios lietuviškos gydančios žolės, saknys ir t. t. kokios
tik yra žinomos ir žmonij vartojamos.

Reikalaukite prisijuntimo katalogo su mūsų gyduolių aprašymais

Kreipiantiems per laiškus arba asmeniškai duodame
tikrai sąžiniškus ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje.

Jaigu jums brangi yra jūsų sveikata, tai tuojaus reikalaukite gyduolių, rašdami arba
atsilankydami į *Lietuvišką Aptieką.*

VINCAS J. DAUNORA, Aptiekorius,
229 Bedford Avenue Kampus North 4-tos gatvės Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŠKAS GYDYTOJAS

Dr. IGNOTAS STANKUS, M. D.

Tikras Lietuvos Daktaras ir Chirurgas Philadelphiaj.

Gydo visokias ligas vyrų, moterų, vaikų ir daro
visokias operacijas. Jis yra pabalges daktarišką
mokslo Indianos Universitete, buvo miestaru dak-
taru, kur praktikavojos po dispensars mieste In-
dianapolis, Ind. Paskul specialishkai mokinosi da-
ryti visokias operacijas ir gydyti pavojingas ligas
didžioje mokykloje The New York Post
Graduate Medical School and Hospital.

Jo įgijimui didžio daktaro moksle, Dr. Stankus į-
rengė savo ločną namų mieste Philadelphiaj, kur
prilina visokius ligonius del gydymo ir darymo o-
peracijų. Visi, kurie turėjo operacijas ir gydės,
likos užganėdinti ir dėkingi. Jeigu kas peikia dak-
tarą Jg. Stanku, tai tas žmogus yra užvydėtojas arba
koksi valkatas tarnaujantis pas kokius apga-
vingus daktarus.

Daugybės padėkavimai. Kellos čionai talpinasi.

Malonus daktaras Jg. Stankus, juų gyduoles atnešė man didžiulius naudą, už ką šis
riu širdingai ačiū ir platiniu juo vardu tarpe savo pažystami ir giminių. Juozapas Vol-
kavičia, 321 Antelope st., St. Louis, Mo.

Iš Canados rašo taip: Aš, Motiejus Bružas, širdingai dėkvojuoju daktarui Jg. Stankui
už išgydymą manęs nuo vėryškos ligos. Prie daktarų Krepland Canadol ir daug pinigų
paleidau, bet negalėjo manęs išgydyti. O kaip atsisaukiau pas daktarą Jg. Stankū ir jis
mane išgydė nuo pirmo prisijuntimo gyduolių. Jėturis ačiū ir stūdui savo paveiksli (fo-
tografija) vietoje padėkavoms už išgydymą. P. O. Barnett, E. O. Gausman, E. O. Gausman, E. O.
A. J. Antskaitis, 511 Railroad ave., Brooklyn, N. Y. Išreikiu savo širdingą padėka-
vonę Dr. Jg. Stankui už išgydymą nuo skaudėjimo pečių, skaudėjimo po krutinę ir sunk-
kus kvėpavimo. Da tučiu kosulį, bet ir tas daug kartų mažesnis negu pirma.
Tos visos padėkavonės yra iđotos su davejijimu pačių pacientų.

PASARGA.

Pamėlykite gerai, jeigu daktaras pats gali perkelti tų juų laiškių ir pats gali su ju-
mis susnekėti, tai geriausi išgydyti negu tie daktarai, kurie juų kalbos vėlyški nesu-
pranta. Neapėnaukite, nėra tenai lietuviško daktaro tiuose institucijose ir Klinikose, ku-
rie garbinasi po laikraščius. O jeigu kokis berniukas istumociu tenai juų lietuvišką kal-
bą kokiam daktarui palikti, tai supraskite, kad toks tenai yra ir gydymas. Ties Institutus ir
Klinikus užtikau suaukšti bernapalikiški ir pas juos nebina geras daktaras tarnauti. Mano
širdingas patarimas: jeigu nenorėjydyti pas lietuvišką daktarą, tai pamirk kokį žmogų, kuris
sunešk gerai angliskai, ir nueik su juom! pas gerą daktarą savo miestelyje, o apturėsi tenai
tikrą pagalbą. O jei nenorite gauti atsakantį ir nos mane. Aš teipgi paduosiu Tametel tei-
singą daktarišką pagalbą. Bėdus aš gyduau dovani

Nepamirškite ofiso ir rezidencijos adreso. Vieuomet kreipkitės ypaticiai arba su
laišku šiuo adresu.

Dr. Ignatius Stankus
1210 SO. BROAD ST., PHILADELPHIA, PA.

Ofiso { Iš ryto nuo 9 iki 11. Po pietu nuo 2 iki 4 ir vakarais nuo 7 iki 8.
Valandos { Nedėliomis nuo 10 iki 3 val. po pietu.

**DR. RICHTER'S
"PAIN-
EXPELLER"**

Prie išsiskimo, Su-
durdimo, Perimtu
muskulu, Skausmu
Romatizmo, Neural-
gijos ir panašiu kan-
kiu niekas taip greit
nepamačina, kaip
suteikimas su
Pain Expeleru

Beveik visose ž-
teikiose uz 25 ir 50c.
F. Ad. Richter & Co
215 PEARL ST.
NEW YORK

Tėnykit
ant Anšero
žanklo ap-
saugojimo.

KIEKVIENAM PRIEINAMAS

Šitas erazius IM. 21
akmeniu Raitalio kaulo
rodels raištelio už-
sultamas, nustatomas.
Apleisti aukšu ant 20
metu duburčių daug-
teliai-viršai, puikiai iš-
plaukytas. Absolu-
tiskai tikras laiko ro-
dytojas, ypat pritaiky-
tas prie gelžio žmo-
nių, kurie reikalauja
užtikimo laikrodžio.
Gvarantuotas ant 20
metu. Ypatinga dova-
na: mes pastuisme tu
laikrodį ant kiekvieno
adreso C. O. D. \$5. 5
ir užsimokėsimė exp eso lėšas, sutelkdami privi-
legija pilno ištyrimo. Jaigu neatrasite, kad jis ne
visiška užtikimas ir ne toks yra, kaip pagarsin-
ta, nemokėkite nei vieno cento. Atimkite, jus
panašiai užmokėsimė už tu patį laikrodį \$25.00,
pirkdamu no kokiū besąžiniško pardavėjo. Labai
puikus AUKS apšlitas LEXICIGELLIS su pri-
kabaliuku už DYKA prie kiekvieno laikrodžio.

EXCELSIOR WATCH CO.
908 Athenaeum Bldg. CHICAGO, ILL.

Lietuvizska Aparatu Dirbtuve.

Gur-dotinoms tautiškosms ir bažnytinėms drau-
gystėms išdirbu: Karonus, Amerikoniškas ve-
linavas, šarpus, juostas, Ženklius, kepurės ir
marsalkoms parėdus, teip visus bažnytinis
aprengimus. Norėdamas guodotinos Draugystės
arba gurdotini kunigai, jog jų darbas būtų
gerai atliktas, paveskite jų tikrai lietuvei.

T. Andruszewicz
1421 Division St. Chicago, Ill.
netoli Milwaukee Ave.